

Žalm 120

Autor přípravy

[Lubomír Kabíček](#)

Žalmy 120-134 nesou zvláštní název. V naší ekumenické bibli jsou označeny jako poutní písně. Kraličtí je přeložili jako písně stupňů. Jde opravdu o písně, které se zpívaly při stoupání cestou do jeruzalémského chrámu, neboť Jeruzalém je geograficky vysoko položené místo v Palestině. Muselo se jít vzhůru, stoupat. Ale bible nemá na mysli geografii. Šlo o to, že vystupovat do Jeruzaléma znamenalo vystupovat z útrap všedního života, jít vzhůru k Hospodinu, jehož chrám je v Jeruzalémě. Poutník pozvedal tedy své srdce k Tomu, který dává smysl našemu životu. Hebrejské slovo se tak brzy stalo technickým termínem pro výroční pouť do jeruzalémského chrámu, kterou měl každý Žid vykonat aspoň jednou do roka.

Písně vystupování (stupňů) jsou tedy ty písně, které zpívali zbožní poutníci. Takovou cestu zažil i dvanáctiletý Ježíš. Do Jeruzaléma chodili nejen Židé z Palestiny, ale i ti, kteří se po babylonském zajetí už nevrátili z různých míst do země svých otců a žili v diaspoře. Přesto však konali každým rokem pouť do Jeruzaléma. Vždyť právě v Jeruzalémě prožívali to nejvzácnější, setkání Bohem a jeho slovem. Vlastně to můžeme prožívat i my, když jdeme v neděli na bohoslužby. Je to slavnostní chvíle. Jdeme do shromáždění Božího lidu, abychom se dostali ze svých nížin a přiblížili se k Hospodinu podobně jako ti izraelští tehdy.

Ano za živým Božím slovem se musí putovat, tehdy i dnes. Kdo neputuje a zůstává v neděli doma, třeba aby si přispal, zůstane bez osvěžení a potěšení. Vykonat dlouhou cestu do chrámu, to byla pro tehdejší věřící jakási příjemná dovolená, na kterou se dlouho připravovali a těšili. Co my dnes? Je pro nás nedělní bohoslužba také takovou příjemnou dovolenou, na kterou se těšíme ve shonu a starostech všedních dnů?

Poutníci chodili do Jeruzaléma pěšky. Cestu si zpříjemňovali právě zpíváním duchovních písní. Obsahem takových písní byla vždycky vzpomínka na to, jak jejich předkové byli kdysi otroky v Egyptě a jak je odtud Hospodin vysvobodil. I my potřebujeme, aby nás Pán Bůh vyváděl z otroctví zla a hříchu. Ale i my musíme prokázat, že o Boží slovo stojíme a že za ním putujeme tam, kde zní. Jinak zůstáváme bez občerstvení v toku všedních dnů, plných starosti. Poutní písně jsou pro nás jakýmsi duchovním cvičením, které nutně potřebujeme, aby se naše víra mohla duchovně obnovovat, aby vycházela z ochablosti k nové svěžesti a

síle.

Žalm 120

Hned první poutní píseň, Žalm 120, je výkřikem z tísně, z hořkosti, kterou pocítujeme, když naše okolí nerozumí nám a naší víře. Ještě že v takových chvílích můžeme volat k Hospodinu a prožít to, co prožil žalmista, když mu Bůh odpověděl. Hospodin není vázán na jeruzalémský chrám ani na zemi zaslíbenou. Můžeme k němu volat, ať jsme kdekoli a z jakékoli tísně a soužení. To je veliké potěšení! Bůh s námi setrvává v komunikaci. Jde jen o to, abychom ji s ním sami nepřerušili. Odpovídá nám, když se k němu modlíme. Ale to neznamená, že se obejdeme bez společenství sboru, Božího lidu, bez nedělních bohoslužeb. Tam i my putujeme, abychom slyšeli o Božích mocných skutcích, které činil v dějinách Božího lidu, o stálé Boží věrnosti a lásce. Ve shromáždění Božího lidu dostáváme sílu, abychom na jeho věrnost odpovídali svou věrností jemu a jeho slovu.

Žalmistova modlitba je obsažena ve 2. a 4. verši: „Hospodine vy-svobod' mě, od zrádných rtů, od jazyka záludného. Co ti patří, co na tebe přijde, záludný jazyku? Nic než ostré šípy bohatýra, naostřené při uhlí jalovcovém.“ Ti, kteří mluví lež, nebudou mít konečné slovo, neboť tebe, ty záludný jazyku, zasáhnou ostré šípy. Lež často sklízí v naší společnosti úspěch a lidé ji stále víc používají. Slýcháme: K čemu vaše víra v Boha? Vždyť vám nezajistí úspěch ve světě. Místo něho vás potká posměch okolí. Tak to zakoušel i žalmista. Někdy se zdá, že je to veliké břemeno pro nás a ještě víc pro naše děti, zažívat posměch od kamarádů, když se snaží jednat jinak, než je obvyklé. Ale žalm nás potěšuje. Na záludný jazyk dopadnou šípy bohatýra. Zlo se jistě bude snažit zničit nejednoho člověka, ale nakonec zlé a lživé slovo jako zbloudilá střela (naostřený šíp) zasáhne ty, kteří ji proti vám vypustili. Zlo se nakonec samo zničí. Klidně tedy mluvmе pravdu, žijme v čistotě a zůstávejme na Hospodinově straně!

Situace věřícího člověka ve světě je vždycky nesnadná. Jako bychom se ani do tohoto našeho světa nehodili a byli zde jen hosty. „Běda mi, musím dlít jako host v Mešek, pobývat při stanech Kédarců.“ Tak se cítí poutník, který musí žít oklopen nevěřícími lidmi. Je nám dobře tam, kde lidé oslavují Hospodina, žijí podle jeho dobrých přikázání a věří stejně jako my. S nimi si často rozumíme mnohem víc, než se svými vlastními příbuznými. Náš skutečný domov je opravdu teprve před námi, v Božím království, k němuž putujeme. Není dost jasné, co chtěl žalmista vyjádřit jmény Mešek a Kedar. Jedno místo je daleko na severu, druhé daleko na jihu. (Profesor Jan Heller ukazuje, že se v pozadí slova Mešek ozývá sloveso pro-dlužovat a tak snad by zde byla narážka na předlouhou dobu babylonského zajetí. Ve slově Kedar zase slyšíme sloveso rmou-tit se, což může vyjadřovat zármutek, když je člověk odloučen od Hospodina v cizí zemi.) Proto tím větší spěch, aby poutníci už byli v

Jeruzalémě, v blízkostí Hospodina. U něho končí vyhnanství. U něho je domov, pravý pokoj. Poslední dva verše žalmu se přímo vztahují k pokoji. „Promluví-li o pokoji, oni odpovědí válkou (v.7.). Hebrejské slovo pro pokoj, šalom, znamená plnost všeho dobrého, vrcholné štěstí, život, v němž už není žádná zloba a nenávist, protože v němž panuje spravedlnost. Věřící poutník chce už být v Jeruzalémě, v městě, které má pokoj přímo ve svém jménu. Ví dobře, že právě pokojem se mají vyznačovat ti, kteří se k Hospodinu hlásí. Ježíš řekne přímo „Blahoslavení tvůrcové pokoje, nebo oni budou nazváni syny Božími (Mt 5 ,9).“ Nezáleží na tom, zda svět o takový plný pokoj stojí. Často nestojí. Vládnou v něm různé násilnosti a bezpráví. Pokojné jednání věřících lidí dnes mnohé nepřitahuje, spíše dráždí ty, kteří používají lež a lest. Ale úkol těch, kteří vyznávají Hospodina a Božího Syna Ježíše Krista, je ukazovat směr k městu pokoje, k nebeskému Jeruzalému, na jehož příchod všichni čekáme. V Božím království je připravena dokonalá spravedlnost, pokoj a radost pro všechny. Člověk, který je zlem a lží zotročen, má být zachráněn. Ježíš přišel, aby odstranil z tohoto světa zlo. Z lásky k nám umírá na kříži a jeho sebeobětovná láska nás očisťuje.

Děkujeme ti, Hospodine, že i my máme svůj Jeruzalém, že můžeme každou neděli přicházet do shromáždění tvého lidu. Neděláme to z povinnosti. Přicházíme rádi, nemůžeme se dočkat chvíle, až zase uslyšíme tvé slovo, až při bohoslužbách v kázání přijdeš za námi, abys nás potěšil, osvěžil a nasýtil. Bez tvé přítomnosti máme stále hlad a žízeň. Děkujeme Ti, že nám dáváš, co potřebujeme. Děkujeme, že můžeme čerpat novou radost z tvého slova. Jsme rádi, že naplňuješ naše očekávání a tužby

Amen

Liturgické období

[Poutní písně](#)

edice

23

[stáhnout PDF](#)